

ОБґРУНТУВАННЯ

щодо схвалення проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта, –
постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку проведення Національною комісією,
що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,
контрольних перевірок правильності встановлення тарифів на послуги з
централізованого водопостачання та централізованого водовідведення»

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» від 22.09.2016 № 1540-VIII, «Про питну воду та питне водопостачання» від 10.01.2002 № 2918-III та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості» від 10.02.2026 № 4777-IX до повноважень НКРЕКП належить, зокрема, проведення контрольних перевірок правильності встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

З метою приведення нормативно-правових актів НКРЕКП у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у відповідність із Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості» від 10.02.2026 № 4777-IX Департаментом із регулювання відносин у сфері централізованого водопостачання та водовідведення розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку проведення Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, контрольних перевірок правильності встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення».

Оскільки проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку проведення Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, контрольних перевірок правильності встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» має ознаки регуляторного акта, згідно із статтею 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» від 22.09.2016 № 1540-VIII, він має бути оприлюднений на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій.

З огляду на зазначене, Департамент із регулювання відносин у сфері централізованого водопостачання та водовідведення пропонує:

1. Схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку проведення Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, контрольних перевірок правильності встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення».

2. Розмістити зазначений проєкт постанови НКРЕКП на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій.

Директор Департаменту із регулювання
відносин у сфері централізованого
водопостачання та водовідведення

Артем ЧУМАК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Порядку проведення
Національною комісією, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетик та комунальних
послуг, контрольних перевірок правильності
встановлення тарифів на послуги
з централізованого водопостачання
та централізованого водовідведення

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Порядок проведення Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, контрольних перевірок правильності встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та діє протягом дії воєнного стану в Україні та дванадцяти місяців після його припинення чи скасування.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ПОРЯДОК

проведення Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, контрольних перевірок правильності встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає механізм проведення Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), контрольних перевірок правильності встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі – контрольна перевірка) уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування (далі – уповноважений орган).

1.2. Цей Порядок застосовується під час проведення контрольних перевірок рішень уповноважених органів, згідно з якими були встановлені тарифи на послуги з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі – тарифи), розраховані відповідно до порядків (методик) формування тарифів, затверджених НКРЕКП (далі – порядок формування тарифів).

1.3. Метою контрольної перевірки є дотримання вимог законодавства під час встановлення уповноваженим органом тарифів та підготовка висновку за її результатами.

2. Предмет контрольної перевірки

2.1. Предметом контрольної перевірки є:

- 1) дотримання процедури прийняття уповноваженим органом рішення про встановлення тарифів;
- 2) наявність та достатність документів і матеріалів, що були підставою для прийняття уповноваженим органом рішення про встановлення тарифів;
- 3) відповідність розрахунків тарифів і їх структури вимогам законодавства;

4) обґрунтованість витрат, обсягів та інших показників, врахованих під час формування тарифів, у тому числі витрат, пов'язаних з інвестиційною діяльністю та виконанням зобов'язань за кредитними договорами з міжнародними фінансовими організаціями, у випадках, визначених законодавством;

5) відповідність тарифів, установлених рішенням уповноваженого органу, розрахунковим і підтвердним матеріалам, поданим для їх встановлення;

6) врахування під час встановлення тарифів результатів виконання структури раніше встановлених тарифів у випадках, передбачених законодавством;

7) врахування під час встановлення тарифів результатів попередньої контрольної перевірки.

3. Особливості і підстави проведення контрольної перевірки

3.1. НКРЕКП проводить планові та позапланові контрольні перевірки без виїзду до уповноваженого органу шляхом аналізу документів, інформації та пояснень, визначених пунктом 4.2 глави 4 цього Порядку.

3.2. Планові перевірки проводяться відповідно до річних планів контрольних перевірок, які затверджуються рішенням НКРЕКП до 01 грудня року, що передує плановому, та оприлюднюються офіційному вебсайті НКРЕКП.

До річного плану включаються виключно контрольні перевірки рішень уповноважених органів про встановлення тарифів суб'єктам господарювання, які надають відповідні послуги в населених пунктах, сукупна чисельність населення яких перевищує 100 тисяч осіб, прийнятих у році, що передує плановому.

До річного плану не включаються контрольні перевірки рішень уповноважених органів про встановлення тарифів, щодо яких було проведено позапланову контрольну перевірку.

До річного плану контрольних перевірок можуть вноситися зміни і доповнення згідно з рішенням НКРЕКП.

3.3. Позапланова перевірка проводиться у разі виявлення ознак порушень вимог законодавства щодо формування і встановлення тарифів за результатами:

1) здійснення НКРЕКП моніторингу, зокрема у разі:

виявлення недостовірності, неточності, неповноти або суперечливості даних звітності, поданої відповідно до інструкції моніторингу, затвердженої

НКРЕКП, чи іншої інформації, пов'язаної з формуванням та встановленням тарифів;

встановлення, що темп зростання встановлених тарифів перевищує фактичний індекс цін виробників промислової продукції за відповідний період;

2) розгляду документів (копій документів), які є додатком до порядку формування тарифів, на підставі яких уповноваженим органом були встановлені тарифи, що надійшли до НКРЕКП від органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, об'єднань громадян та споживачів;

3) розгляду обґрунтованого звернення фізичної або юридичної особи про порушення її законних прав, з якого вбачається:

що уповноваженим органом було відмовлено у наданні документів (копій документів), які є додатком до порядку формування тарифів, на підставі яких були встановлені тарифи;

перевищення темпу зростання встановлених тарифів над фактичним індексом цін виробників промислової продукції за відповідний період.

Для цілей цього підпункту темп зростання тарифу визначається шляхом порівняння тарифу, встановленого рішенням уповноваженого органу, з тарифом, що діяв безпосередньо перед набранням чинності таким рішенням. Фактичний індекс цін виробників промислової продукції визначається за відповідний період за офіційними даними центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Саме по собі надходження звернення не є підставою для проведення позапланової контрольної перевірки. Звернення, яке ґрунтується виключно на незгоді з розміром встановленого тарифу, не містить відомостей про обставини, що можуть свідчити про недотримання вимог законодавства, або повторює раніше розглянуте звернення та не містить нових обставин чи інформації, не є достатньою підставою для проведення позапланової контрольної перевірки.

Позапланова перевірка приводиться на підставі рішення НКРЕКП.

4. Порядок проведення контрольної перевірки

4.1. Під час проведення контрольної перевірки НКРЕКП використовує результати здійснення моніторингу, а також документи та інформацію, отримані відповідно до цього Порядку та законодавства від органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, об'єднань громадян та споживачів.

4.2. Для здійснення планової або позапланової контрольної перевірки НКРЕКП надсилає до уповноваженого органу запит про надання належним чином засвідчених копій заяви про встановлення тарифів, розрахунків,

підтвердних матеріалів та документів, що використовувалися під час формування і встановлення тарифів, рішення уповноваженого органу про встановлення тарифів з їх структурою, а також іншої інформації та пояснень, необхідних для проведення контрольної перевірки.

4.3. Уповноважений орган надає інформацію, зазначену у пункті 4.2 цієї глави, у визначений НКРЕКП строк, який має становити не менше 10 робочих днів з дня його отримання.

4.4. У разі необхідності НКРЕКП може звернутися до інших розпорядників інформації за отриманням підтвердних документів, інформації чи пояснень, необхідних для всебічного, повного та об'єктивного проведення контрольної перевірки.

4.5. Документи та інформація, передбачені пунктом 4.2 цієї глави, надаються уповноваженим органом до НКРЕКП за допомогою системи електронної взаємодії органів виконавчої влади або на паперових носіях з одночасним поданням електронних копій цих документів.

4.6. Строк проведення планової або позапланової контрольної перевірки не може перевищувати 20 робочих днів з дня, наступного за днем надходження до НКРЕКП інформації, визначеної пунктом 4.2 цієї глави. У разі необхідності отримання додаткових документів, інформації чи пояснень строк проведення контрольної перевірки може бути продовжений до 30 робочих днів, про що НКРЕКП повідомляє уповноважений орган.

4.7. У разі надання уповноваженим органом неповного комплексу документів та/або ненадання додаткових документів, інформації чи пояснень, необхідних для підтвердження розрахунків тарифів, НКРЕКП може повторно звернутися з відповідним запитом щодо їх надання у повному обсязі. У такому разі строк проведення планової або позапланової контрольної перевірки призупиняється на строк до отримання від уповноваженого органу повного комплексу документів та/або додаткових документів, інформації чи пояснень.

4.8. У разі ненадання або надання уповноваженим органом не в повному обсязі документів, інформації чи пояснень, необхідних для підтвердження розрахунку тарифів, у строк, визначений у запиті, але не менш як протягом 10 робочих днів з дня отримання запиту, контрольна перевірка проводиться на підставі наявних у НКРЕКП документів та інформації. Факт ненадання запитуваних документів, інформації чи пояснень зазначається у висновку за результатами контрольної перевірки.

4.9. Планова або позапланова контрольна перевірка проводиться шляхом:

- 1) витребування документів від уповноваженого органу;
- 2) визначення повноти поданих суб'єктом господарювання до уповноваженого органу документів про встановлення тарифів та правильності їх заповнення;
- 3) аналіз підтвердних матеріалів і документів, що використовувалися під час формування і встановлення тарифів;
- 4) витребування від уповноваженого органу пояснень щодо врахування/неврахування витрат за окремими складовими, визначеними структурою тарифів (у разі необхідності);
- 5) здійснення розрахунку вартості послуг згідно зі структурою тарифів;
- 6) зіставлення вартості послуг зі встановленими уповноваженим органом тарифами;
- 7) формування висновку за результатами контрольної перевірки правильності встановлення тарифів;
- 8) надсилання висновку уповноваженому органу та суб'єкту господарювання, якому були встановлено тарифи.

4.10. Повторна контрольна перевірка щодо одного і того самого рішення уповноваженого органу про встановлення тарифів не проводиться, крім випадків надходження нових документів чи інформації, що можуть вплинути на результати контрольної перевірки.

5. Оформлення результатів контрольної перевірки

5.1. Результати контрольної перевірки оформлюються висновком за формою, наведеною у додатку до цього Порядку.

5.2. У висновку зазначаються:

- 1) дата та номер висновку;
- 2) найменування уповноваженого органу та суб'єкта господарювання, якому були встановлені тарифи;

3) реквізити рішення уповноваженого органу про встановлення тарифів, щодо якого проводилася контрольна перевірка;

4) інформація про ненадання або надання не в повному обсязі документів, інформації чи пояснень, якщо це мало місце під час проведення контрольної перевірки;

5) фактичні обставини, встановлені під час контрольної перевірки (відповідність встановлених тарифів вимогам законодавства із зазначенням виявлених порушень (у разі їх встановлення) тощо), пояснення уповноваженого органу;

6) пропозиції щодо усунення виявлених порушень та їх врахування під час наступного встановлення (перегляду) тарифів.

5.3. За результатами контрольної перевірки НКРЕКП надає уповноваженому органу рекомендації щодо усунення виявлених порушень під час наступного прийняття рішення про встановлення тарифів відповідно до законодавства. Уповноважений орган розглядає зазначені у висновку рекомендації та за результатами їх розгляду приймає відповідне рішення згідно із законодавством.

5.4. Висновок підписується посадовою особою (посадовими особами), яка (які) проводила (проводили) контрольну перевірку, та керівником самостійного структурного підрозділу НКРЕКП, відповідальним за реалізацію державної політики у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, та затверджується на засіданні НКРЕКП, що проводиться у формі відкритого слухання.

5.5. Висновок не пізніше п'яти робочих днів з дня його затвердження надсилається уповноваженому органу та суб'єкту господарювання, якому були встановлені тарифи, засобами електронного документообігу та/або на офіційну електронну поштову адресу.

5.6. Висновок оприлюднюється на офіційному вебсайті НКРЕКП не пізніше п'яти робочих днів з дня його затвердження з дотриманням вимог законодавства щодо інформації з обмеженим доступом.

Додаток
до Порядку проведення Національною
комісією, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та
комунальних послуг, контрольних
перевірок правильності встановлення
тарифів на послуги з централізованого
водопостачання та централізованого
водовідведення

ВИСНОВОК

за результатами контрольної перевірки правильності встановлення тарифів на послуги
з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

від «__» _____ 20__року №

I. Загальні відомості

Уповноважений орган:	
Суб'єкт господарювання:	
Рішення уповноваженого органу про встановлення тарифів:	

II. Вид та підстава проведення контрольної

Вид контрольної перевірки:

☐ Планова

☐ Позапланова

Підстава проведення контрольної перевірки:

(реквізити річного плану контрольних перевірок або рішення НКРЕКП про

проведення позапланової контрольної перевірки)

III. Документи, використані під час контрольної перевірки

№	Найменування документа	Реквізити документа

IV. Результати контрольної перевірки

№	Питання	Відповідає/ відповідає частково/ не відповідає	Обґрунтування (посилання на документи, інформацію та пояснення)
1	Дотримання вимог законодавства щодо процедури формування та встановлення тарифів		
2	Наявність та достатність документів		
3	Відповідність розрахунків тарифів та їх структури вимогам законодавства		
4	Обґрунтованість витрат, обсягів та інших показників		
5	Відповідність встановлених тарифів розрахунковим матеріалам		
6	Врахування результатів виконання структури раніше встановлених тарифів		
7	Врахування під час встановлення тарифів результатів попередньої контрольної перевірки		

V. Виявлені порушення вимог законодавства

№	Суть порушення	Порушена норма законодавства
1		
2		
3		

У разі відсутності порушень зазначається: «Порушень вимог законодавства під час встановлення тарифів не встановлено.»

VI. Документи, інформація чи пояснення, які не були надані або були надані не в повному обсязі

VII. Рекомендації НКРЕКП уповноваженому органу

VIII. Висновок

- ☐ Поршень не встановлено
- ☐ Встановлено порушення вимог законодавства
- ☐ Правильність встановлення тарифів неможливо оцінити через недостатність документів

За наявності порушень у цьому розділі коротко зазначаються їх характер та загальний висновок щодо відповідності встановлення тарифів вимогам законодавства.

Посадова особа (посадові особи), яка (які) проводила (проводили) контрольну перевірку

(підпис)	(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)	(дата)

Керівник самостійного структурного підрозділу НКРЕКП

(підпис)	(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)	(дата)